

تأثیرات (۱)

کره آخر

مجموعه ناینامه ای منتخب شماره تأثیرات

نوشته:

بهنام میرزایی

انتشارات جراند فستوس

سرشناسه: میرزایی، بهنام، ۱۳۴۷ -

عنوان و نام پدیدآور: گره آخر: مجموعه نمایشنامه‌های منتخب جشنواره تئاتر ایثار / نوشته بهنام میرزایی.

مشخصات نشر: تهران: هزاره ققنوس، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۴۶ص:؛ ۲۱×۱۲ س.م.

فروست: تئاتر ایثار؛ ۱.

شابک: ۲۱۰۰ ریال 978-600-5657-92-0

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر منتخبی از نخستین تا چهارمین جشنواره تئاتر ایثار است.

موضوع: نمایشنامه فارسی - قرن ۱۴

رده بندی کنگره: PIR ۸۲۳۳ / ی ۴۵۴۴۶۷۳۱۵ / ۱۳۹۱ ۴

رده بندی دیویی: ۲/۶۲۱۵۸

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۰۰۳۹۳

کد پیگیری: ۲۶۹۶۴۲۴

انتشارات هزاره ققنوس

تهران: خیابان انقلاب - بعد از ایستگاه دروازه دولت - خیابان رامسر - پلاک ۱ - واحد ۵

۸۸۳۱۷۸۳۲ -

نمایشنامه: گره آخر

مؤلف: بهنام میرزایی

© حق چاپ: ۱۳۹۱، انتشارات هزاره ققنوس

نوبت چاپ: اول

ویراستار: واحد ویرایش انتشارات

طراح جلد: طویه گمار

صفحه‌آرا: منیژه فاتحی

چاپ و صحافی و لیتوگرافی: کوثر

شمارگان: ۱۱۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۵۷-۹۲-۰

بها: ۲۱۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی) و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر و مؤلف ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

مقدمه ناشر

جنگ و کشمکش اصلی ترین موضوع اغلب متون ادبی و نمایشنامه های بزرگ جهان است. نگاهی به آثار ادبی بزرگی نظیر شاهنامه فردوسی، جنگ و صلح، ایلداز و ادویسه، هملت، شاه لیر و چندین و چند نام دیگر تاییدی بر این مدعاست که جنگ، نقشی کلیدی در موضوع اصلی این متون و حتی پیشبرد داستان آنها دارند.

هر چند در برخی از این متون جنگ فقط یک زمینه است اما در اغلب آثار ادبی جدید، نریسنده ها تلاش کرده اند از زمینه خارج شوند و به تشریح دلایلی و پیروزی های ملت خود بپردازند. از این منظر شاید بتوان گفت ادبیات و علی الخصوص ادبیات نمایشی اصلی برای ایجاد روحیه شکست ناپذیری در میان مردم جوامع مختلف درآمده است.

ایرانیان بدلیل سابقه درخشان تاریخی خود در نبرد با دشمنان خارجی برای حفظ مهین دارای داستان های حماسی و نمایشی فروانی هستند. شاهنامه فردوسی یکی

از متون قدیمی ادب پارسی است که داستان‌ها و نمایش‌های حماسی و نیز رزمندگان و جنگاوران در آن بخشی بی بدیل دارند. افسانه‌های آرش کمانگیر، کاوه آهنگر، سیاوش، رستم و سهراب و ... ترسیم کننده بخشی از شور حماسی و جنگاوری و مهین پرستی ایرانیان دارد.

ایرانیان از بدو تاریخ جنگ‌ها و نبردهای فراوانی داشته‌اند و جنگ هشت ساله ایران و عراق آخرین و شاید حماسی‌ترین این نبردها است. اکنون که در سال ۱۳۹۱ هستیم، حدود ۳۲ سال از آغاز جنگ تحمیلی و ۲۴ سال از پایان آن گذشته است. اگر بخواهیم نگاهی به آمار و ارقام داشته باشیم با یک حساب سر انگشتی می‌توان گفت هشت سال دفاع مقدس، یک چهارم از عمر انقلاب اسلامی را به خود اختصاص داده است. اینکه جنگی بیش از یک چهارم حیات نوبی یک ملت را به خود اختصاص داده باشد و نشانی از مردان جنگاور و روایت دلاوری‌های آنها کمتر در ادبیات و علی‌الخصوص ادبیات نمایشی آنها داشته باشد شایسته نخواهد بود.

کمبود و شاید بتوان گفت فقر ادبیات نمایشی دفاع مقدس؛ چه از لحاظ کمی و چه از منظر کیفی مسئله‌ای است که از نظر برخی تحلیل‌گران حوزه ادبیات پایداری این مرز و بوم درو نبوده است. تحلیل‌گرانی که با قیاس میان پایداری دینی و مهین پرستانه مردم ایران با

جنگ‌های توسعه طلبانه سایر ملل و صد البته فاصله‌های فراوان میان ادبیات نمایشی این دو مقوله کاملاً متفاوت به این نتیجه می‌رسند که : ادبیات نمایشی حال حاضر جمهوری اسلامی ، علی رغم تلاش‌های فراوان صورت گرفته نتوانسته ادای دینی کوچک به دلاور مردان هشت سال دفاع مقدس نماید.

اینکه فقر ادبیات نمایشی در حوزه ادب پایداری وجود دارد امری پذیرفته شده است ، اما چاره و درمان این معضل فرهنگی چیست نیز خود پرسشی اساسی است. بی تردید تلاش برای ظهور و بروز اندیشه‌های تازه در تولید اینگونه آثار و نیز آموزش نسل جوان و تشویق بزرگان برای خلق آثار ماندگار در این راه بی تاثیر نخواهد بود. تلاش‌های صورت گرفته در این مسیر کم نبوده است اما به نظر می‌رسد برای رسیدن به یک ادبیات نمایشی در خور و شایسته راهی دراز در پیش داریم.

انتشارات هزاره ققنوس با هدف تولید هر چه بیشتر آثار حوزه دفاع مقدس و به منظور ارتقای کمیت برای رسیدن به محتوای شایسته و کیفی تلاش دارد منتخبی از نمایش‌نامه‌های برگزیده جشنواره سراسری تئاتر ایثار را منتشر نماید.

تلاش دست‌اندرکاران جشنواره سراسری تئاتر ایثار که با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران و نیز مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پنجمین دوره خود را پشت سر گذاشته است ، ستودنی و قابل

تحسین است. بی شک این جشنواره در آینده می‌تواند محل بروز و ظهور ناب‌ترین و بزرگ‌ترین متون نمایش‌های پایداری باشد.

انتشارات هزاره ققنوس و دست‌اندرکاران جشنواره سراسری تئاتر ایثار این ادعا را ندارند که مجموعه نمایش‌های حاضر غنی‌ترین و بی‌نقص‌ترین متون نمایشی حوزه پایداری است. اما یکی از اهداف مشترک ناشر و جشنواره راه‌اندازی جریان‌ی است که در آن گروه‌های نمایشی با دستمایه قراردادن این آثار به تولید و اجرای بیشتر نمایشنامه‌های دفاع مقدس بپردازند.

در پایان سپاس خود را لئار نویسندگان این آثار و کلیه دست‌اندرکاران جشنواره سراسری تئاتر ایثار علی‌الخصوص جناب آقای رضایی مدیرکل محترم هنری نمایشی بنیاد شهید و آقایان ساروخانی و لارتنی می‌نمایم که متن‌های منتخب را در اختیار این انتشارات گذاشتند.

رضا حاجی‌آبادی

مدیر مسئول انتشارات هزاره ققنوس